

Balatonberényi Tükörkép

„Itt mindenki szóhoz jut.”

„A véleménye miatt senki ne szenvedjen zaklatást.”

BALATONBERÉNY KÖZSÉG HAVONTA MEGJELENŐ KIADVÁNYA

VIII.évf, 10.szám 2014. december

Adventi gyertyagyújtás Balatonberényben

Hagyományteremtő céllal került sor a Balatonberényért Egyesület szervezésében az első és második adventi gyertya meggyújtására a szabadtéri betlehemnél. Ifi Géza nyugalmazott plébános gondolatai először a hit és az összetartozás köré fonódtak, a második alkalommal pedig a türelemről szóltak.

November 30-án a Balatonberényi Nyugdíjas Egyesület kórusa lépett fel, december 7-én pedig a keszthelyi Ranolder János Katolikus Általános Iskola gyermek kórusának műsorában gyönyörködhetek a résztvevők. Ezt követően a Művelődési Ház aulájában tea, forralt bor és zsíros kenyér mellett beszélgettek az egybegyűltek. A szervezők köszönik a megjelenést mindenkinek.

Karácsonyi köszöntő

Amikor egy újszülött parányi öklével először szorítja meg édesanyja ujját, örökre megragadja azt. Amíg él egy szülő, mindig az ujjában kapaszkodunk és talán gondolatban az után is.

Karácsony táján valahogy mindig erősebben szorítjuk ezeket a megfáradt, remegő ujjakat. Évezredek óta, Jézus születésének pillanatától ismerjük ezt az érzést. Azóta tudatosul bennünk a szülőhöz való kötődés lényege ami áthatja az emberiséget és egyben tartja azt napjainkban is. 24-én szerda este kigyúlnak majd a fények a fenyőfán, izgatott gyerek szemek tükrözik vissza a színes üveggömbök melegét. Tétova kezek indulnak felfelé keresik az első eszmélés óta megszo-kott ujját. Hajoljunk le, nyújtsuk segítő kezünket a bátorítást kérőknek. Erősítsük meg újra és újra a szétválaszthatatlan kapcsolatot.

Valamennyien ismerjük ezt az érzést. A mi kezünk is mindig megtalálta, ott volt amikor kellett, kérni lehetett tőle simogatást, betűvetést, ajándékot. Sajnos sokunknak már nincs hova emelni a kezünket. Hiába keressük már nincs ott az az ujj.

Az ünnepek meghitt hangulata, a mindennapok keserű pillanatai bizonyítják azonban, hogy ott van.

Ott van egy másik helyen, a szívünkben. Figyel bennünket, óv, félt, segít, hogy tovább adhassuk azt a szeretetet, amit mi csak tőle kaphattunk.

Karácsony a szeretet a család, a megbékélés ünnepe. Fogadjuk egymás békés tekintetét olyan tisztának és őszintének, ahogy a hozzánk lehajlók teszik azt.

Balatonberény Község Önkormányzata nevében kívánok községünk lakosainak és valamennyiük családjának kegyelemben gazdag, lelkiekben békés karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt!

Horváth László, polgármester

Áldott, békés karácsonyt
és sikerekben gazdag,
boldog újévet kívánunk
Kedves Olvasóinknak!

a Szerkesztőség

TÁJÉKOZTATÁS

A BURSA HUNGARICA

Felsőoktatási Önkormányzati

Ösztöndíjpályázat 2015. évi

fordulója keretében nyújtott támogatások
összesített adatairól

Balatonberény Község Önkormányzatához a 2015. évi pályázati fordulóban 6 hallgató nyújtott be „A” típusú pályázatot, és 2 tanuló „B” típusú pályázatot.

Az önkormányzat az „A” típusú pályázók közül 3 főt részesített 3.000 Ft/hó összegű támogatásban, 1 főt 4.000 Ft/hó összegű támogatásban és 2 főt 5.000 Ft/hó összegű támogatásban.

A „B” típusú pályázók közül 1 fő részére 4.000 Ft/hó, és 1 fő részére 5.000 Ft/hó összegű támogatás került megállapításra.

Balatonkeresztúr, 2014. december 12.

Horváth László
polgármester

Tisztelt Állattartó!

Hivatkozva a NÉBIH Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Elnökhelyettesének 02.3/3210/004/2014. ügyiratszámú körlevelére, tájékoztatom, hogy Európa több országában - Németországban, majd Hollandiában és Nagy-Britanniában - megállapították a madárinfluenza magas patogenitású (megbetegítő képességű) vírus okozta járványkitörését.

Feltételezhető, hogy az esetek hátterében a téli időszakban kóborló vadmadarak vírushordozása áll, ezért a baromfi-állományokat veszélyeztető fertőzési kockázat legfontosabb eleme a vadon élő madarakkal való közvetlen és közvetett kapcsolatok elkerülése.

Fentiek értelmében az alábbi járványügyi intézkedések bevezetését javaslom a gazdaságban:

- az állatokat - lehetőség szerint - tartsa zárt istállóban, szabad tartású állományok esetében

legalább az állatok etető-itatóhelye legyen fedett helyen, ahová a vad madarak nem repülnek be,

- a zárt istállók nyílászáróit ajánlott madárhálóval felszerelni,

- a tárolt takarmányt meg kell óvni a vadon élő madaraktól és a rágcsálóktól: az állattartó telepre betárolt takarmányt fedett helyen, zárt silóban vagy bontatlan gyári csomagolásban kell tárolni - nyitott színben, síktárolóban való tárolása nem ajánlott,

- a gazdaság területén vagy közvetlen környezetében elhullva talált vadmadarakról azonnal kérem értesíteni az állomány ellátó állatorvosát, vagy a hatósági állatorvost,

- amennyiben az állományban megbetegedést vagy elhullást észlel, haladéktalanul értesítse az állomány ellátó állatorvosát.

A NÉBIH tájékoztatása szerint nem zárható ki, hogy a betegség másutt is jelentkezni fog, ezért kérem a fenti járványvédelmi szigorítások bevezetését az állományában!

Kaposvár, 2014. november 19.

Üdvözlettel:

Dr. Tóth Szabolcs

igazgató főállatorvos

Somogy Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-
biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság

Háziorvosi felhívás

Tisztelt Betegeim!

Ezúton értesítem Önöket, hogy december 18-án (csütörtök) ügyeletben való részvétel miatt a rendelés elmarad.

December 22-én (hétfő) és 23-án (kedd) szabadságon leszek. Helyettesem ezeken a napokon Dr. Darabont Ferenc lesz.

December 23-án (kedd) 16 órától december 29-én (hétfő) reggel 8 óráig ügyeleti ellátás lesz.

Tisztelettel:

Dr. Belina Csaba

házi orvos

Idősek Napja

Községünk hagyományaihoz híven idén is vacsorával és műsorral várta az önkormányzat, a Vöröskereszt helyi csoportja, a Balatonberényért Egyesület, a Balatonberényi Nyugdíjas Egyesület, a Csicsergő Óvoda, a Művelődési Ház és a Balatonberény az Idősekért és a Gyermekekért Alapítvány településünk 65 évnél idősebb lakóit.

A rendezvény Horváth László polgármester köszöntőjével vette kezdetét, majd a Balatonberény az Idősekért és Gyermekekért Alapítvány képviselője ált a mikrofonhoz, végül pedig Kovács Nándorné, a Vöröskereszt helyi csoportjának tagja köszönte meg az est támogatóinak a felajánlásokat.

Viszti Laura verssel, a berényi ovisok dalos-táncos műsorral ragadtadták tapsra a Művelődési Házat zsúfolásig megtöltő időseket. A Csiribiri Diákszínjátszókör egy kedves falusi jelenettel, míg a nyugdíjas egyesület kórusa az alkalomhoz illő dalokkal kedveskedett a hálás közönségnek.

A harmonikazenével kísért vacsorát követően a tombolahúzás zárta a remek hangulatú estet, s természetesen idén sem távozott senki nyereség nélkül.

www.balatonbereny.hu

A berényi gyerekeket is meglátogatta a Mikulás

Némi késéssel ugyan, de községünkbe is megérkezett a Télapó a Művelődési Házat megtöltő balatonberényi gyerekek nagy örömeire.

Az ajándékosztás azonban veszélybe került, mivel szegény Mikulásnak nagyon fájt a foga. Manói és a nyuszi mindent elkövettek, hogy csillapítsák fájdalmát, de eredménytelenül. Végül a nézőközönség javaslatára gyerekfogorvost hívtak a városból. Dr. Mosolygó ügyesen eltávolította a lyukas fogat, majd megígértette a Télapóval, hogy ezután az édesség mellé fogkefét is csomagol a gyerekeknek.

A Mikulás kiosztotta a csomagokat, és elsietett, mert máshol is nagyon várták már a gyerekek. A közönség "megrohamozta" a terülj-terülj asztalkákat, s miután megteltek a kis pocakok, ügyességi játékokon vettek részt, sőt csillámtetoválást is csináltathattak.

www.balatonbereny.hu

Adventi készülődés a Művelődési Házban

Az adventi készülődés jegyében kicsik és nagyok készítettek dísz tárgyakat, koszorúkat, illetve sütöttek mézeskalácsot november 29-én, szombaton a balatonberényi Művelődési Házban.

www.balatonbereny.hu

Csendes éj

Karácsony este apró fények gyúlnak a feldíszített karácsonyfákon. Szinte mindenütt felhangzik egy jól ismert dallam, a Csendes éj...

A világon mindenütt éneklük, de kevesen ismerik a szerzőket a dal születésének történetét.

Magam is többször tapasztaltam, sokan úgy tudják, hogy ez német eredetű dal.

Ha utána keresünk, többféle változatban is megtalálhatjuk a dal születésének történetét.

Azt, hogy melyik a teljesen hiteles változat nem lehet tudni.

Annyi bizonyos, a feljegyzések szerint a jól ismert dallam először 1818-ban csendült fel egy osztrák kisvárosban Oberndorf-ban. (Oberndorf Salzburg közelében található régi település.)

1818 szentestéjén az oberndorfi lakosok a karácsonyi szentmisén gyülekeztek.

Az öreg orgona épp az ünnepek előtti napokban mondta fel a szolgálatot.

A fiatal katolikus pap, Joseph Mohr és a szomszédos község kántortanítója, Franz Gruber egy gitárt szerzett. Így ennek a hangszernek a kíséretében hangzott fel először az ének: Stille Nacht.

A hívek feszült figyelemmel hallgatták a pap népi ihletésű verseit, és a szívhez szóló melódiát, amit Gruber komponált hozzá.

A szerzőket boldoggá tette a siker, és így a templom sem maradt „zene” nélkül karácsony éjjelén.

A szerzők akkor még nem sejtették, hogy a dal világsikert arat. (Azóta már több mint 300 nyelven lefordították). Magyar nyelven is többféle változatban ismerjük és énekeljük.

Gazda Jánosné

A Mikulás egy napja

Egész kicsi korom óta szerettem volna találkozni a Mikulással, és vele tölteni a napot, amikor ajándékot visz a gyerekeknek. Most elmesélem, hogy hogyan képzelem ezt a napot.

Véleményem szerint nagyon korán felkel, megissza a Télanyó készítette meleg, cukros tejet, megeszi a finom, fűszeres mézes süteményt, majd készülődni kezd a hosszú útra. Belebújik pihe-puha piros téli öltözkébebe, és leellenőrzi a listát, hogy minden gyermek ajándéka megvan-e.

A rénszarvasokat felkészíti a fárasztó feladatra, ezután manói segítségével mindent felpakolnak a csodaszánra. Elbúcsúzik Télanyótól és segítőitől, majd útnak indul. Házról házra jár, és minden jó gyereknek ajándékot visz. A rosszakról sem feledkezik meg, ők is kapnak valami apróságot, és persze virgácsot, hogy tudják, jövőre jobban kell viselkedniük. Sok helyen készítenek neki finomságokat, amit szívesen fogad. A gyerekek sokszor megpróbálják meglesni, de ez nem sikerülhet neki, mert ilyenkor magára ölti láthatatlanná tevő köpenyét. Reggelre egy kis csoda segítségével minden csizma megtelik édességgel, meglepetéssel.

Ezután visszatér otthonába, ahol megpihenhet, és Télanyóval összebújva, a meleg szobában hatalmas hógömbjében nézik a gyermekek boldog arcát.

Így képzelem el Mikulás egy napját, december 6-át, amikor várjuk őt, és ő ilyenkor azon fárad, hogy csodákkal teljen minden ember számára ez a nap.

Kánya Noémi

Köszönetnyilvánítás

Ezúton szeretném köszönetemet kifejezni mindazoknak, akik Egyesületünk munkáját önzetlenül segítették ebben az esztendőben, mind felajánlásaikkal, mind munkájukkal. Az Egyesület tagjainak külön köszönöm, hogy szabadidejük feláldozásával, fáradhatatlanul tevékenykednek az Egyesület érdekében.

Áldott békés karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánok mindenkinek.

Toronyi Zsolt
Balatonberényért Egyesület

MEGHÍVÓ

TISZTELETTEL MEGHÍVJUK ÖNT ÉS CSALÁDJÁT

A 2014. DECEMBER 21-ÉN,

VASÁRNAP 17.00 ÓRAKOR

TARTANDÓ

KARÁCSONYI ÜNNEPSÉGÜNKRE.

17.00 ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS A BETLEHEMI JÁSZOLNÁL, MAJD

ÜNNEPI MŰSOR A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN.

ÜNNEPI KÖSZÖNTŐT MOND HORVÁTH LÁSZLÓ POLGÁRMESTER

A MŰSORBAN KÖZREMŰKÖDNEK:

☞ BÁN GYÖNGY ÉS KÓSINÉ KOCZKÁS MAGDOLNA

☞ CSICSERGŐ ÓVODA BALATONBERÉNY

☞ BALATONBERÉNYI CSIRIBIRI SZÍNJÁTSZÓ KÖR

☞ NYUGDÍJAS EGYESÜLET DALKÖRE

☞ NÉMETAJKÚ POLGÁROK DALKÖRE

☞ HAGYOMÁNYŐRZŐ BÁBTÁNCOLTATÓ BETLEHEMES CSOPORT

A MŰSORT KÖVETŐEN A VELÜNK ÜNNEPLŐKET A BALATONBERÉNYI CIVIL SZERVEZETEK
A SZABADTÉRI BETLEHEM MELLETT VENDÉGÜL LÁTJÁK.

ELŐRE IS KÖSZÖNJÜK, HA KÖZÖS KARÁCSONYI ASZTALUNK VÁLASZTÉKÁT
FINOM HÁZI SÜTEMÉNYEIKKEL ÖNÖK IS GAZDAGÍTJÁKI

SZERETETTEL VÁRUNK MINDEN KEDVES ÉRDEKLŐDŐT!

A SZERVEZŐK:

BALATONBERÉNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA, MŰVELŐDÉSI HÁZ, CSICSERGŐ ÓVODA
CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT, IFJÚSÁGI KLUB, NYUGDÍJAS EGYESÜLET,
POLGÁRÓR ÉS ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET, VÓRÖSKERESZT HELYI SZERVEZETE,
NŐK A BALATONÉRT EGYESÜLET, BALATONBERÉNYI TURISZTIKAI KÖZHASZNÚ EGYESÜLET,
DIÁKSZÍNJÁTSZÓ-KÖR, BALATONBERÉNYÉRT EGYESÜLET, GRUND GYERMEKSZEVEZET,
MAGYAR TENGHER VÍZISPORT EGYESÜLET

Köszönetnyilvánítás

November 28-án került megrendezésre az „Idősek Napja” ünnepség, amit a 65 éven feletti lakosok számára az Önkormányzat, a Vöröskereszt szervezete, a Nyugdíjas Egyesület, az Óvoda és a Művelődési Ház közösen szervezett. Az ünnepeltekhez köszöntötte Horváth László polgármester úr és a Balatonberény az Idősekért és a Gyermekéért Alapítvány titkára.

A Vöröskereszt szervezet nevében köszöntöttem az ünnepeltek, külön is köszöntöttem közösségünk legidősebb polgárait: Ifi Józsefnét (95), Győrei Jánost (94), Győrei József (92), Szvoboda Jánosnét (92), Zsélyi Ferencnét (91), Jandó Jenőnét (91), Ruzsinszki Istvánt (91). Köszönetünket fejezzük ki a Balatonberény az Idősekért és a Gyermekéért Alapítvány vezetőségének, hogy minden 90 éven felüli lakost csomaggal ajándékoztak meg. Ezt követően előbb az óvodás gyermekek lepték meg műsorukkal a termet megtöltő szépkorúakat, majd az iskolások szereplésében gyönyörködhetek. A Nyugdíjas Egyesület ének-karával folytatódott a köszöntés. A műsor után az Önkormányzat vacsorával látta vendégül a jelenlevőket.

Ezúton szeretném megköszönni a finom vacsora elkészítőinek, Tilesch Józsefnek a Nyugdíjas Egyesület elnökének, Tilesch Józsefnének, Megyeri Gyulánénak, Bató Elemérnének és a Vöröskereszt tagoknak a munkájukat. A vacsorát követően a tombolahúzás sem maradhatott el, ahol a helyi vállalkozóknak, képviselőknek, Vöröskereszt aktíváknak és minden felajánlónak köszönhetően senki nem maradt nyereséggel, erre odafigyelt Jeroscsáki Józsefné, a Vöröskereszt elnöke. A szervezők meglepetést is tartogattak, Máger Péter harmonikás szórakoztatta az ünnepeltek. Köszönöm a szereplőknek és mindazoknak a munkáját, akik az ünnepség megszervezésében részt vettek.

Még egyszer hálás köszönet minden adományozónak:

Mezőgazdasági Zrt. - Balatonszentgyörgy, Téglagyár - Balatonszentgyörgy, Navrasics Ferenc cukrászdája, Dornerné Kiss Mária, Ifi Mártonné fodrász, Kovács László Korona Étterem és Panzió, Balatonberény az Idősekért és a Gyermekéért Alapítvány, Horváth László polgármester, Horváth Péter alpolgármester, Búbos Csárda, Platán Borozó - ifj. Garai Géza, Barják László

autószerelő mester, Garai Tamás - sakkozók, Horváth Zoltán képviselő, Gazda János képviselő, Zibák Istvánné képviselő, Varga Zsolt képviselő, Dr. Ralovich Béla, Takács Istvánné, özv. Böröcz Endréné, Bognár Mária, Percz Jánosné, Kovács Ilona (Hugi), Kovács János, Nyers Miklós, Mike János és Klári, Elle Gösele, Hülzig Vili és Rita, Marian és Herbert Böderer.

Ezúton kívánok minden kedves balatonberényi lakosnak békés, meghitt karácsonyi ünnepeket és egészséges esztendőt!

Kovács Nándorné
Vöröskereszt titkára

Adventi és karácsonyi programok

(Decemberi ájtatosságok és miserend.)

A szombat esti szentmise 17, a vasárnap délelőtti ½ 9 órakor kezdődnek.

Advent minden szerdáján reggel 6 órakor hajnali (rorate) szentmise lesznek.

December 15-től 9 napon át du. 4 órakor „Szállást keres a Szent Család” ájtatosságot végzünk a Keresztelő Szt. János Községi Házban.

December 19-én (pénteken) 16,30 órakor a Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskola tanulói adnak műsort, utána szentmise.

A 2014-es esztendőben december 24-én este az éjféli szentmise 24 órakor (éjféltől) lesz, az éjféli mise előtt a helyi fiatalok bemutatják a Báb-táncoltató betlehemi játékot.

Karácsony napján és másnapján (december 25, 26) reggel ½ 9 órakor ünnepi szentmise.

December 27-én, János napján 17 órakor szentmise és boráldás.

Év végi hálaadás Szt. Szilveszter napján 16 órakor.

Minden ájtatosságra és szentmisére szeretettel várjuk a balatonberényieket és a Kedves Híveket.

Kedves Berényiek!

Amikor a Balatonberényi Római Katolikus Egyházközség Képviselő-testülete, - élén Brieber László esperes atyával - megkért arra, hogy írjak a templomunk teljes belső felújításáról, és mondjunk szívből jövő köszönetet a híveknek, bevallom derekasan, hirtelen nem tudtam, hol is kezdjem.

Majd az egyik kedvencem, Reményik Sándor: A templom és iskola c. verse jutott eszembe, s annak is a 3-dik versszaka, mely így szól:

"...E templom s iskola között
Futkostam én is egykoron,
S hűtöttem a templom falán
Kigyulladt gyermek-homlokom.

Azóta hányszor éltem át ott
Lelkem zsenge tavasz-korát!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát! ..."

Nap, mint nap látjuk a TV-ben, olvashatjuk az újságok hasábjain, hogy hol erre, hol arra lehet pályázni. Így aztán lehetőség nyílt arra is, hogy kis templomunk tatarozására pályázatot nyújtsunk be. A pályázat sikeres volt, de sajnos csak 4 millió forint - vissza nem térítendő - pályázati pénzt nyertünk. Ehhez – az egyházközség képviselő-testületének kérelmére – az Önkormányzattól kaptunk még 650 ezret.

Majd pályázatot írtunk ki a templom belső festésére vonatkozólag, melyre 3 festő- és mázó-ló kisiparostól érkezett árajánlat. Ennek alapján a Testület Kozma Zsolt vállalkozót bízta meg a templom teljes belső terének festésével.

A munka elkészült, sőt még arra is jutott, hogy a térdeplőzsámolyokat, főbejárati- és sekrestye-ajtót is befestessük, valamint a templomunkban lévő rossz padokat kijavíttassuk.

A hívek kérésére a régi ülőpárnák helyett - melyek a padokban és székeken voltak – újakat szerettünk volna. Ehhez azonban már nem volt pénz, így gyűjtést szerveztünk. Hálásan köszönjük mindenkinek az ehhez adott pénzbeli adományt. Így a templomban lévő összes ülőhelyre – teljesen új szivacsra, bordó huzattal - új párnák kerültek, a térdeplő zsámolyokra pedig a

térdeplő párnák is elkészültek.

Templomunk, belsőleg teljesen megújulva várta Mindenszentekre (november 1-jére) a híveket.

Ezúton szeretnénk hálás szeretettel megköszönni:

- azoknak, akik a templom bútorainak, szobrainak, stb. kipakolásában, a réztárgyak és egyéb berendezések tisztításában,
- a szobrok restaurálásában,
- a nehéz fizikai munkához a harapni valóról gondoskodtak,
- az elektromos részek (csillárok, lámpák) le szerelésében és visszaszerelésében,
- a templom festés utáni kitakarításában, szőnyegek és miseruhák tisztításában részt vettek,
- a virág adományozójának, aki a megújult templomban mondott első szentmisére - a templom díszítésére - az összes virágot kifizette.

Külön köszönet illeti meg azt a helyi vállalkozót, aki a templomunk belső világításához 100.000.-Ft adományt adott.

Mindenkinek, (itt élő külföldieknek, villatulajdonosoknak- és helyi lakosoknak, híveknek) akik akár munkával, vagy pénzbeli adománnyal járultak hozzá templomunk szebbé és tisztábbá tételéhez, kérjünk a jó Istentől testi- és lelki békességet, a hátralévő évekre nagyon jó egészséget.

A fenti vers utolsó versszakának kezdősorai így szólnak:

"Kicsi fehér templomotokba
most minden erők tömörülnek..."

Igen! - minden erő a templomra koncentrálódott, és ez a kis csapat megmutatta mire képes, s talán magukévá tették a vers záró sorait is:

„...nagyapáink, nagyanyáink,
szemükbe biztatás...

Ne hagyjátok a templomot,
a templomot...."

Még egyszer nagyon szépen köszönjük.

Brieber László esperes plébános,
a Balatonberényi Római Katolikus Egyházközség
Képviselő-testülete
és Kovács Ilona helytörténet kutató

Ragyog a balatonberényi templom

A tisztaság az a fogalom, ami nemes tulajdonságokat, testi-lelki igényességet takar. Aki, vagy ami tiszta, az kellemes és vonzó. Megbízhatóságot tükröz, tekintélyt és önbecsülést sugároz maga körül.

Jelen cikkem címére utalva emlékezhetünk arra, hogy nem volt ez mindig így a mi templomunkban. Hosszú évek halmozódó hiányosságának következményeként, 2014 nyarán már szinte szomorú jelenség volt belülről a berényi Isten-háza.

Az idegen látogató azt gondolhatta, hogy igénytelen emberek lakják ezt a szépfekvésű Balaton-parti falut. Hogy itt nincs összefogás, nincsenek hozzáértő, önzetlen és lelkes vezetők; a vallás kikopott és az Isten árva.

Milyen jó, hogy tévedett az a látogató!

Nem tudom, kié az érdem, ki indította el a gondolatot, ki tette meg az első lépést a felújításra, de nyilvánvaló, hogy sok lépcsős és sok emberes nagy feladat, nagy vállalkozás és nagy-nagy munka volt. Megértte.

A hívek megmozdultak, a falu összefogott, a lakosság nagy része kivette részét. Jöttek a műemlékesek, behatárolták a teendőket. Majd a lelkiismeretüktől fűtött önkéntesek – a gameszosok közreműködésével – kipakoltak minden mozdíthatót; a padoktól kezdve a szobrokon, csillárokon, miseruhákon át az utolsó csengettyűig, mindent át a közösségi házba.

Ezután felvonult a vállalkozó: a festők-mázolók. Vakartak – kapartak – romboltak, majd javítottak, meszeltek, festettek. Két hónapon át a múltjától megfosztott iskolaépületben volt a szentmise. Egy egyszerű, de szép tiszta teremben, ahol egymás közelében ülve, énekelve családias volt az érzés, az áhítat.

Aki tudta, hogy mi zajlik a templomban, az tudta, érezte, hogy jön még egy nagy erőpróba. Az igényesség, a hitvallás, az áldozatvállalás erőpróbája. Pörögtek a napok... pörögtek az októberi rózsafüzér gyöngyszemei is. Először

csordogálva, majd egyre nagyobb lendülettel, végül áldozati lángnyelvekké tornyosulva pörgött fel az Isten dicsőségére szánt társadalmi munka.

A sok-sok Valaki úgy végezte a hatalmas portalanítást – takarítást, mint egy áldozati szertartás résztvevői. Zokszó nélkül, belső örömmel. Valaki (egy fiatal nő) felmászott és átmosta a főoltár legfelső csúcsait... Valaki gondosan áttakarította teljes terjedelmében az orgonát és a kórust... Valaki portól – szennytől lemosta, felújította az összes szobrot... Valaki megtisztított, átfényezett minden fémtárgyat... Valaki új ülő- és térdeplőpárnákat szabatott... más mosott és vasalt... pénzt gyűjtött és pénzt adományozott... szerelt és helyreállított... és sok Valaki cipelt, visszaköltöztetett... helyrerakott... és kész.

2014. november 1., szombat. Első mise a felújított, megtisztított, rendeltetéséhez méltóvá tett templomban. Minden ragyog. A tisztaságnak illata van. Az isteni titokzatosság égi örömként árad a fényben, lebeg a levegőben. Ma Minden-szentek estéje van, gyászolni illene. Drága halottaink, a berényi ősök lelke itt van velünk, hajdani imáik, sóhajaik színhelyén. Mosolyognak.

Az atya meghatottan mond köszönetet és dicséretet az elvégzett munkáért. S mi, halandó emberek boldogan érezzük, hogy összetartozunk, Isten gyermekeiként testvérek vagyunk, s most valami jót tettünk.

Köszönjük, Mennyei Atyánk, hogy megtehettük – a Te dicsőségedre! A többi nem számít.

Azaz, de igen! Vonjuk le a tanulságot: - ne hagyjuk abba! Mindenki vállaljon gondolatban egy darabot a templomból: egy-két padot, ...szobrot, egy oltárt... stb., amit évente egyszer megtisztít. Így igazán a miénk lesz a templom... és a lelki béke.

Boldog Karácsonyt, kedves balatonberényiek!

Tóthné N. G.
2014. december

Zajvédelem

A zaj csökkentésekor három alap kérdést tisztázni kell:

1. Hogyan keletkezik, áramlik és csökkenthető a zaj (nem kívánt hang)?
2. Hogyan közelíthető meg a probléma három szempontból: a zaj forrása; áramlásának iránya és a fogadási pont?
3. Mik a zajfékező akusztikai termékek és rendszerek alkalmazási módjai?

Ezek alapján a zajvédelem lehet:

1. Emissziócsökkentés a zajforrásnál: kisugárzott zajteljesítmény csökkentése – aktív védekezés (pl. a berendezés vagy a technológia módosítása, gépjárműforgalom kitiltása)
2. Transzmisszió csökkentése az átviteli úton: a zajterjedési viszonyok módosítása – passzív védekezés (pl. gépek tokozása, zajvédő falak)
3. Immissziócsökkentés a vevőnél: a vevőt érő zajterhelés kiküszöbölése – passzív védekezés (pl. zajvédő sisak, fül dugó)

Zajkibocsátás csökkentésének lehetséges módjai:

1. Testhanggerjesztésű zajok: testhang csökkentésének lehetőségei:

- gép működési elvének módosítása, fordulatszám, sebesség csökkentése
- a gerjesztő erő csökkentése: a gerjesztési helyeken segéd tömegek elhelyezése (pl. vékony lemezek megmunkálásakor)
- a testhang terjedésének akadályozása rugalmas elemek közbeiktatásával
- léghang-kisugárzás csökkentése, pl. szendvicsszerkezettel

2. Léghanggerjesztésű zajok: áramlási zaj csökkentésének lehetőségei:

- zajszegény áramlástechnikai működés megválasztása (pl. levegőhűtés helyett vízűtéses motor)
- kisebb áramlási sebesség (pl. kisebb fordulatszámú, nagyobb átmérőjű ventilátor)
- turbulenciák elkerülése (az alkatrészek áramlástechnikailag legmegfelelőbb kialakítása)
- hangtompító alkalmazása légnemű anyagot szállító csővezetékben (olyan csatorna rendszer, amely gátolja a hang terjedését, de csak kis mértékben akadályozza a szabad áramlást)

Varga Zsolt
környezetmérnök

Forrás: Saját egyetemi jegyzetek, előadásanyagok

A disznósi bokor

A tihanyi apátság tornyait hósapkák fedték, a jég vastagra hízott a Balatonon. A révház melletti csárdában élénk élet folyt. Naponta jártak át a szekerek Somogyba takarmányért, jószágért. Aszaló János ahogy belépett az ivóba, hangosan ráköszönt az apátsági major gazdája. – Isten hozta! De jó, hogy jött! Arra kéri az apát úr, hogy holnap, a déli harangszó előtt keresse fel! Fontos kérése van a kompániához! – Nem tudja, mit akar? – kérdezte Aszaló. – Tudja az apát úr, hogy maguk, Disznósiak, járnak át leggyakrabban Somogyba, gondolom, hozatni akar valamit. – szölt Gál.

- Isten hozta nótárius uram! – fogadta másnap kedvesen az apát. – Kollár atya annyi jót mesélt magukról, úgy gondoltam, talán kérhetek valami szívességet én is. – kínálta helyet a halászt. – A Disznósi bokortól? – csodálkozott Aszaló. – Igen. Valóban disznóról van szó. Mondja csak, miért hívják magukat Disznósinak? – kérdezte az apát. – Hát kérem az úgy volt, hogy valaha ezt a kompániát az őseink hízókért vásárolták meg, szerszámostul, halászkunyhóstul, a halászati joggal együtt. Így ragadt rájuk a Disznósi név, amit mi viszünk tovább. – Hát én meg disznó vásárlására szeretném megbízni a bokrot. Úgy hallottam, holnap mennek át Kőröshegyre. A hőn szeretett unokahúgom lakodalmára – Aszófőre – kellene a jószág. Pénzt adok, annyit, amennyi kell. – állt fel az apát. – A disznót elhozzuk, de pénzt nem kérek most, azt sem tudom, mi lesz az ára. Somogyban mi hallal fizetünk. Majd ha megjöttünk, elszámolunk. Egy fillérrel sem fog többbe kerülni, mint amennyiért mi vesszük. – köszönt el a nótárius.

Kora hajnalban fordult a szalmával kirakott jégre a karaván, melyet a kocsiszer eladó vezetett. Mögötte a két bérelt szekér, a saroglyákban a kasok tele hallal. A házasmemberek közül a kisbíró, a nótárius és három halász ment feleségeikkel együtt. A kenyérhez való egész évi hús megvásárlása családi ügy, az asszonynak jobb szeme van ehhez. Az első szekér végéhez kötve két kuvasz ballagott, ők voltak a biztonság zálogai, a halászok iránytűi. Ha köd ereszkedne a jégre, ők veszik át a vezetést. – Úgy hallottam, Kőröshegyen garázdálkodik Séta Pista a bandájával. – fordult Aszalóhoz Csizmadia. – Azt mondják, Pika Sanyi a kupec összejátszik vele, megbízhatatlan, mióta a betyár behálózta. Különben is radai származású. Ismered a mondást: Akit a radaiak meg nem lopnak, a sármellékiek be nem csapnak, s a zalaváriak meg nem vernek, az bízvást mehet a világon

mindenfele. – Bízd csak rám! – mosolygott a nótárius. – Eddig jó halért, mindig szép hízókat vettem tőle. – Azért csak vigyázz vele, a fiadat sem kellett volna elhoznod! – csóválta fejét a bokoreleje. – Elmúltott tíz éves, hadd lásson világot! Majd segít a disznók hajtásánál. – nyugtatta Aszaló. – A halból legegélyebb végy meg mindent, amire a bokornak szüksége van, a sót, a hagymát, a kenyérnekvalót. Ha az asszonyok több hízót akarnak, mint amennyit a hal megér, vedd meg azt is hozomra. – mondta Csizmadia. – A bokornak legyen meg mindene télire. A számadásodból tudni fogjuk, mennyi hallal tartozunk.

Pika, a kőröshegyi kupac a szántódi révnél friss jéggel várta őket. – Megvannak a hízók, de nem volt könnyű összeszedni őket. Mióta Séta Pista tanyát vert itt, a gazdák inkább levágják a jószágait, főleg mióta a kőröshegyi kanászgereket agyonverték. – siránkozott. – Nekünk viszont tizenegy kellene, az apát úr is rendelt egyet. – mondta Aszaló. – Hát majd odaadom a magamét. – felelt Pika. – De most induljunk, Kőröshegyen várnak ránk! Mire a szekerek befordultak Pika udvarába, beborult az ég és megeredt az eső. A halászok a délután folyamán lebonyolították az árucserét. Szép hízókat kaptak, jókedvüket csak az egyre jobban megeredő eső rontotta el. – Kora hajnalban indulnunk kell! – szölt a kisbíró. – A jégnek nem tesz jót ez az eső. Megpakolták a szekereket, az állatoknak elkészítették a hevenyészett kutricákat a kocsikon, kukoricát szórtak eléjük. Pika elégedetten súgta asszonya fülébe: Izenhetsz Sétának! Az istállóban az asszonyok szénából vetettek ágyat a bokor tagjainak. Aszaló Ferkót a kupec felesége behívta a konyhába, a kemencesutban fektette le. Koromsötét éjszaka, borult a tájra. A konyhában faggyúgyertya fényénél készítette el a számadást a nótárius a kupecel. Éjfélre járt az idő, mire végeztek. Aszaló kiállította az elismervényt, hogy mennyi hallal tartoznak a vásárolt gabonáért, s hízókért. – Akkor hát minden rendben volna. E perctől kendteké a disznó, miénk a hal meg a pénz. – tette el az elismervényt Pika.

Aszaló Ferkó a konyhakemence kuckójában éjfél után, az ajtó nyikorgására ébredt fel. Egy hatalmas termetű, jóképű férfi lépett be rajta, vállán fekete gubával. Ahogy ezt hátralökte, két pisztoly kandikált ki az övéből. A gyerek egyből tudta ki a késői látogató. – Mindenki alszik? – kérdezte fojtott hangon a kupectól. – Igen. Adja ide a jutalékomat, aztán hajthatják a disznókat! – válaszolt Pika. – A jutalékodat?! Két nap múlva kijössz a kondáért a Varjú tanyára, megveszed, újból eladod, az lesz a te jutalékod! – mosolygott

Séta. – Nem így egyeztünk meg! – csattant fel a kupec. – Fizethetek másként is! – vette elő pisztolyát a betyár. Távozásuk után Ferkó moccanni sem mert. Nem tudta mennyi idő telt el, mire összeszedte bátorságát, s kilopakodott az istállóba. – Keljenek édesapám! – rázogatta apját. -Nagy baj szakadt ránk! - Elvitték a hízókat! – hallották kintről a kupec kiabálását. – Miért nem őriztette őket! Vonta felelősségre Aszaló Pikát. – Én? Maguk miért nem őrizték a saját jószágait? – támadott vissza a kupec. – A kutyáimat hová tüntette? Azok jeleztek volna! – Jó meleg helyre zártam őket az eső elől. Ha nem akar nagyobb bajt, jobb, ha azonnal indul! Nézzen az égre! – Hízók nélkül? – kérdezte megrökönyödve a nótárius. - A betyár messze jár, ez a csaló összejátszott vele. – csillapította Aszalót a kisbíró. – Valóban indulnunk kell. Lejön az ég!

Morcosan, álmosan, rosszkedvűen indult el a karaván. A kuvaszok közül Bundásnak nyoma veszett. – Legalább ez az egy megvan! – kötözte a kisbíró a szekérhez a kutyát. A szántódi révnél sűrű köd fogadta őket, a Balaton jegén tenyérnyi víz állt. Dobos Imre az első szekér rúdjaához láncolta a kuvaszt. Aszaló a kocsikat járta végig, a fiát kereste, de az egyiken sem volt. - Be kell várni Ferkót! – kiáltotta kétségbeesetten. – Nem várhatunk! Indulnunk kell! – szólt a kisbíró. – Nem kellett volna elhoznod!- emelte fel a hangját a kocsiszereladó. – Hadd lássa kárát, ha elkóborolt! – szólt az egyik halász. – Gyerünk! – adta ki Aszaló könnyes szemmel az utasítást. S a kocsisor kétségbeesett emberekkel, imádkozó asszonyokkal beleveszett a sűrű ködbe a lucskos Balatonon.

Lipták Gábor nyomán

Csiri

Balatoni halászcéhek

A helybeliek bokornak, vagy kompániának hívták. Általában tíz emberből állt. Az egyszerű nép saját maga szerveződött céhekbe a halászmunka elvégzésére. Okos megfontolások, a közös munka és egymás érdekeinek bölcs megfontolása tömörítette őket a bokrokba. Általában rokonok, jó barátok alkottak egy-egy kompániát. Az itt élők eleinte ősi módon, vejszéssel, varsákkal, horoggal, szigonnyal halásztak. A tiszai halászsoktól tanulták meg a nagyhalászatot. A nagyobb háló, a parásháló kezeléséhez több ember kellett. Ekkor kezdtek a maguk jószántából fegyelmezett szövetkezetet alkotni, melyben mindenkinek megvolt a maga feladata és kötelezettsége. A lányok, asszonyok kenderből fonták a hálónak valót. Közös

készítették a hálót, együtt dolgoztak, egyenlően osztozkodtak. Céhházuk volt, általában a vezető halász háza szolgálta ezt a célt. Itt őrizték a céhládát, benne a pecsétet, a zászlót, a korsót, s a halásztartikulusokat, azaz regulákat, az 1764-i mód szerint. Ezek tartalmazták a megkövetelt magatartási normákat, amelyek a közös munkához szükségeltettek. Valamint a büntetési tételeket, melyeket a szabályszegőkre róttak ki. Azokat fenytették, akik káromkodtak, vagy a közösből, akár a halból, vagy a ládában őrzött közös pénzből elvettek. A büntetéseket pénzben szabták ki, vagy súlyosabb esetben cibéknyéllel hajtották végre. A cibék egy nyeles szerszám volt, melyet a jég alatti halászatnál használtak. Ennek nyelével húztak három cibékvágást a bűnösre. Súlyosabb esetben, vagy ha a vétkes előljáró volt, a büntetés megduplázódott. A céhkönyvet is itt tartották, melyet a nótárius vezetett. Ebben mindent rögzítettek. A tizedet, melyet be kellett szolgáltatniuk Szent György napkor, kézpénzben. A halászat után szétosztott hal mennyiségét, a hal eladásából befolyt összeget. Az értékesítést a gyalogszer eladó végezte a halászkunyhóban. Ez egy kis nádtetős épület volt a vízparton. Raktárként szolgált, itt tartották a felszerelést. A vízbe állított tericsfákon szárították a hálót. A víz alá bocsátott fonott kosarakban tartották frissen a kifogott halat. A kocsiszer eladó a környező településeket járta. A kisbíró a kompánia legfiatalabb tagja volt. Az ő tiszte volt a bokor tagjainak értesítése a halászat időpontjáról. Szilvafából faragott behívótáblával járta végig a tagokat. Jelképük, a ponty volt belefaragva. Az ő feladata volt éjszakai, vagy hajnali halászatkor a tagság felkeltése is. A céh vezetőjét bokorelejének titulálták. Ő szervezte a halászatokat, az árucserét, mikor is a halat takarmányra, lisztre, esetleg állatállományra cserélték. Az értékmérő mindig a kenyér alapanyaga, a liszt volt. A mérték eleinte a halásztarisznya volt, amit az asszony szabott, bal válltól a jobb kar csuklójáig mérve. Ezt váltotta a véka. Egy véka halért, egy véka liszt járt. Halászat után kiválogatták az eladásra valót, majd tíz egyforma kupacot raktak. Ezután a bicskájukat egy kalapba rakták, jól összerázták, majd egy gyerekekkel kirakatták a halkupacok tetejére. Mindig balról jobbra kellett haladni. A bicska tulajdonosáé lett az alatta levő hal. Az új tagot felavatták, ezt „hitezésnek” hívták. Általában Mátyás napkor került rá sor, ekkor kezdődött a csuka ívása. Védőszentjük Péter Pál volt. Ilyenkor halpatrikással megvendégelték a vevőiket. Ekkor tartották a céhgyűlést.

(Forrás: Bogdán István: Régi magyar mesterségek)
Csiri

Keszthelyi programok

ADVENT KESZTHELYEN
November 30 – december 24.
Több helyszínen

December 14. (vasárnap)

15.00 Goldmark Károly Művelődési Központ, nagyterem:

Adventi játszóház

Közreműködik: Szemfüles Egyesület a Gyermekekért

17.00 Sétálóutca, Városi Betlehem:

Harmadik adventi gyertyagyújtás

A gyertyát meggyújtja: Steinbach József református püspök

18.00 Balaton Színház, Simándy terem:

A Re-Folk zenekar adventi koncertje

19.00 Karmelita Bazilika:

A Helikon Kórus és a Festetics György Zeneiskola Tanári Kamarazenekarának közös adventi koncertje

December 15. (hétfő)

17.00 Fejér György Városi Könyvtár:

Keszthely város karácsonyi képeslap rajzpályázatának eredményhirdetése és kiállítása

December 16. (kedd)

10.00 Fejér György Városi Könyvtár Gyermekekönvtára:

A könyvtár karácsonyfájának közös díszítése - könyvajánló az ünnepekre

14.00 Balaton Színház, Simándy terem:

Kultúrában kimagasló gyermekek karácsonyi köszöntése

December 17. (szerda)

10.00 Fejér György Városi Könyvtár Gyermekekönvtára:

Karácsonyi kézműves foglalkozás

18.30 Magyarok Nagyasszonya Plébániatemplom:

Adventi hangverseny a Festetics György Zeneiskola növendékeinek és a keszthelyi általános iskolák kórusainak közreműködésével

December 20. (szombat)

10.00 Fejér György Városi Könyvtár Gyermekekönvtára:

Karácsonyi Könyvmoly Klub - könyvvel könnyebb

16.00 Balaton Színház, színházterem:

Adventi gondolatok

Előadó: Prof. Papp Lajos szívsebész

December 21. (vasárnap)

15.00 Goldmark Károly Művelődési Központ, nagyterem:

Adventi játszóház - mézeskalács készítés

15.00 Fő tér:

Civil karácsony

Adventi finomságok, forralt bor, betlehemes bábjáték, „Szeretet díj” átadás, adventi kirakatverseny eredményhirdetése

17.00 Sétálóutca, Városi Betlehem:

Negyedik adventi gyertyagyújtás

A gyertyát meggyújtja: Tál Zoltán plébános

18.00 Balaton Színház, színházterem:

Nagyik karácsonya

Közreműködnek a Hevesi Sándor Színház színészei

18.00 Helikon Kastélymúzeum, Tükörterem:

Helikon Kórus karácsonyi koncertje

December 22. (hétfő)

20.00 Helikon Kastélymúzeum:

„Sorrentói szerenád - Best of Italy” – karácsony olasz módra

Foglalás: konferencia@helikonkastely.hu

December 24. (szerda)

9.00-13.30 Balatoni Múzeum:

„Jézuska váró” - játszóház

14.00 Balaton Színház, színházterem:

Angyalváró filmvetítés

14.30 Református templom:

Gyermekek karácsonya

Színházi előadások a Balaton Színházban
A bérletes előadásokra jegyek korlátozott számban kaphatók!

December 17. (kedd) 19.00

Bérleten kívüli táncszínházi előadás

Oblivion – Félédes feledés

-tango show-

A Momentango Tango Company előadása.

„Az argentin tangóban mindenki megtalálja azt, amire a lelke éhez. Benne van a nosztalgia, a vágy, a pillanat öröme, az érzékiség, a szenvedély, az ölelés biztonsága. A Momentango társulat a tango ezer arcát mutatja meg felidézve az elmúlt másfél évszázad tangótörténeti korszakait. Magyarország legnépszerűbb táncosai varázsolják a színpadra a tangócsalád táncait: a bohém milongát, a kavargó valsót és a mágikus tangót, melyek Buenos Airesen és Montevideón kívül a világ más nagyvárosait is sorra meghódították. A hazai tangóélet jól ismert zenészei az aranykor slágereit éppolyan szenvedéllyel húzzák, mint Piazzolla modern ám a tradicionális tangóban gyökerező hangjait. Zenéjükkel – benne a tango lelkének hívott bandoneon hangzásával – autentikus tangót játszanak a hol improvizatív, hol pedig koreográfiára épülő táncok alá.”

Táncolják: Budai László, Götz Andrea, Pirty Andrea, Szöllősi András

Keszthelyi programok

Zenekar: Horváth Eszter – hegedű, Mayer Albert – gitár, Póta György – bőgő, Radnai Tamás – bandoneon, Vörös Eszter – bandoneon
Jegyár: 2.500 Ft

Felnőtt bérletes előadás:
Festetics bérlet /kedd 19.00/
Simándy bérlet /szerda 19.00/
Január 13-14. (kedd-szerda) 19.00
Jaroslav Hasek - Spiró György

SVEJK
-komédia-

Hevesi Sándor Színház

„Találkozunk háború után hatkor a Kehelyben – mondja Švejk, a derék katona. Ez van annyira képtelen ötlet, hogy érdemes komolyan venni. Ettől kezdve kutya kötelességünk mindent megtenni, hogy a terv sikerüljön. Mindent ennek érdekében kell végezni. Hiszen az adott szó kötelez. Ettől a kijelentéstől, felhívástól kezdve minden csak másodlagos. Ja, hogy közben háború van? Nem fontos, mert van terv. Terv a túlélésre. Terv az életre. Az élet eleve rendelt győzelmére. Mi kell a háború túléléséhez? Szerencse (nem kicsi) és humor (nem kevés). Mi kell az élet elviseléséhez? Szerencse (nem kicsi) és humor (nem kevés). Švejk ösztönösen tudja: a háború az élet része – az ostobábbik része –, és csak akkor élhetjük túl, ha nem vesszük komolyabban, mint az életet.”

Főbb szerepekben: dr. Besenczi Árpád, Farkas Ignác, Kiss Ernő, Hertelendy Attila...

Rendező: Halasi Imre

Jegyár: 3.000 és 3.200 Ft

HANGVERSENYEK, KONCERTEK

2015. január 1. (csütörtök) 17.00

Balaton Színház, színházterem

ÚJÉVI KONCERT:

Mendelssohn Kamarazenekar

Jegyár: 2.500Ft

Január 22. (csütörtök) 18.00

Balaton Színház, Simándy terem

„ÁTLÁTSZÓ VÍZ LEGYEN...” - CSEH TAMÁS EMLÉKEST

Előadó: Hegyi Norbert és Joós Tamás

A belépés díjtalan!

Egyéb rendezvények

Január 8. (csütörtök) 19.00

Balaton Színház, színházterem

DUMASZÍNHÁZ:

A humorkabaré visszatér 2.

Hadházi László és Bellus István

Jegyár: 2.700 Ft

Ismeretterjesztő előadások a Balaton Színház szekciótérmeiben

December 19. (péntek) 16.00

„Természetgyógyász Klub”

KÍNAI MÖZGÁSKULTÚRA, 3-1-2-ES MERIDIÁN TORNA AZ EGÉSZSÉGES HOSSZÚ ÉLETÉRT

Előadó: Kiss Erzsébet testnevelő, sportújságíró

Január 9. (péntek) 15.45

„Természetgyógyász Klub”

TERMÉSZETES TÁPLÁLÉKKIEGÉSZÍTŐK OLCSÓ, HÁZI ELŐÁLLÍTÁSA

Előadó: Nagy Tibor természetgyógyász

Január 12. (hétfő) 18.00

„Világjáró Klub”

Ami a bulvár hírekből kimaradt:
utazás Etiópia földjén

könyvbemutatóval egybekötött előadás

Előadó: Szilassi Péter geográfus SZE-TTK

Január 15. (csütörtök) 18.00

„ÉS MEGY A SZÁZADOM...”

A magyar katonadalok története.

Előadó: Csányi Zoltán tanár

Január 16. (péntek) 17.00

KIKÖTŐK ÉS VITORLÁK

A (meg)őrzés és (meg)változás egyensúlya

Előadó: Dr. Hada Zsuzsanna pszichiáter-coach

IMPRESSZUM

Kiadja: Balatonberényért Egyesület

8649 Balatonberény, Kossuth tér 1.

Email: bbereny.tukorkep@gmail.com

Nyomtatás: Toronyi Zsolt, TSR Kft.

Felelős szerkesztő: Bató Bernadett

Következő szám lapzártája:

2015. január 4.

Kérjük a cikkek beküldőit, hogy a fenti határidőt lehetőség szerint szíveskedjenek betartani. A határidőn túl beérkező írásokra vonatkozóan sajnos nem tudjuk garantálni, hogy bekerülnek a januári számba.

Az újságba szánt cikkeket, véleményeket a fenti email-címre, vagy a Kossuth L. u. 28. szám postaládájába kérjük leadni.

Olvasóinktól beérkezett kérésekre való tekintettel kérjük a cikkek küldőit, hogy amennyiben nem a saját írásukat küldik be, a forrást szíveskedjenek feltüntetni. Köszönjük azoknak, akik ezt eddig is megtették.

Az esetleges nyomtatási hibákért elnézést kérünk.

Fűtsünk okosan!

A légszennyezettség az egyik legjelentősebb egészségügyi kockázati tényező (az Egészségügyi Világszervezet, a WHO szerint a halálozást okozó faktorok között az 5. a sorban), ezért a levegőminőség javítása, a szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentése mindannyiunk érdeke. Nem mindegy, hogy mivel fűtünk. Míg a távfűtés helyben nem okoz semmilyen légszennyezést, illetve a földgáz használata mellett a legveszélyesebbnek tekintett kisméretű részecske-kibocsátás elhanyagolható, ezzel szemben a szilárd tüzelőanyagok elégetésekor nagy mennyiségű káros anyag kerülhet a levegőbe. A szilárd tüzelőanyagok között is nagy különbségek vannak. Amennyiben szén vagy fa között kell választanunk, inkább preferáljuk a fát. A szén sem egyformák, hiszen egy jó minőségű brikett, koks, vagy darabos szén által okozott levegőterhelés jelentősen kisebb, mint amit a silány minőségű, magas kéntartalmú barnakőszén, vagy lignit felhasználása okoz. Amennyiben minden szempontot mérlegelve a szilárd tüzelőanyagot választjuk, igen fontos, hogy milyen tüzelőberendezéssel és hogyan fűtünk.

A fa évezredek óta - többek között - mint tüzelőanyag szolgálja az emberiséget. Meleget és kényelmet biztosít számunkra. Amennyiben helyesen használjuk fel a fát otthonunk fűtésére, úgy nem csak kevésbé szennyezzük a levegőt, hanem a fűtés költségeit is jelentősen csökkenteni tudjuk. Ez a cikk segíteni kívánja az olvasót abban, hogy ha fával tüzel, akkor milyen módszerekkel csökkenthetők a különböző környezet-szennyező és egészségre ártalmas hatások, illetve a fűtési kiadások.

A megfelelő tüzelőanyag

A helyes tüzelőanyag kiválasztása elengedhetetlen kelléke a „tisztá” és hatékony tüzelésnek. Amennyiben száraz hasított tűzifát, fapelletet és fabrikettet használunk, megtaláltuk a megfelelő tüzelőanyagot, ámbar ezen anyagokkal szemben is megvannak a különböző minőségi elvárások. Hasított tűzifa: Fűtéshez csak száraz keményfa használható gazdaságosan (pl: bükk, akác, gertyán, kőris, cser). A puhafák, gyümölcsfák önálló, jó hatékonyságú fűtésre kevésbé ajánlhatók, kicsi a kalóriaértékük, gyorsan, nagy hőleadással égnék, ezzel megterhelik a kályhát, illetve a kéményt. Tűzifa használata esetén elengedhetetlen, hogy odafigyeljünk a nedvességtartalmára.

A fa a kitermelését követő legalább 18-24 havi száradás után lesz megfelelően száraz. A frissen vágott fa nedvességtartalma 40-60%. Széljárta tároló esetén pár hónap alatt ez az érték 30-40%-

ra csökken, de még ekkor is gazdaságtalan a felhasználása, mivel a fűtés során keletkező hő 30-45%-a az elégetett fa kiszáraitására fordítódik, így a hatásfok akár 50%-kal elmaradhat az elérhető maximumtól. A túl magas nedvességtartalmú tűzifa elégetésekor a keletkező vízgőz megterheli a kályhát, kéményt és szurkosodást (kátrányosodást) okoz.

Az ideális, légszáraz tűzifa nedvességtartalma 20% alatt van. Javasolt a hasított állapotban történő szárítás, ugyanis minél nagyobb felületen érintkezik levegővel a fa, annál gyorsabban megy végbe a száradási folyamat. A fát ideális esetben jól szellőző és esőtől védett helyen tároljuk. Semmiképpen ne fóliázzuk le teljesen (az oldalakat hagyjuk szabadon), mert befülled, korhadni kezd.

A későbbi kellemetlenségek elkerülése végett érdemes megmérnünk tüzelőberendezésünk belső méreteit – főleg a tűztér mélységét – és, vagy annak megfelelő méretű hasított fát vásárolni, vagy ölfá esetében, megfelelő hosszúságúra darabolni a tüzelőanyagot.

Tanács: tűzifát súlyra (mázsára) csak akkor vásároljon, ha meggyőződött a vásárolandó tüzelőanyag víztartalmáról, hiszen a vizes fa súlyra sokkal többet nyom, így előfordulhat, hogy pénzünk egy jelentős részéért vizet vásárolunk. A legpraktikusabb, ha erdei köbméter alapján vásároljuk a fát. Egy erdei köbméter egy 1m x 1m x 1,7m-es rakásnak felel meg. Hasított tűzifa esetében az úgynevezett „szórt rakomány” sem mérhető hitelesen, ezért itt is inkább a raklap alapú (1,2m x 0,8m x 1,7m) „kalodás” megoldást válasszuk.

Fabrikett: brikett vásárlása esetén fontos kritérium, hogy natúr fából, hozzáadott kötőanyag nélküli, vagy természetes kötőanyaggal készült (például: enyv), legalább 5 kWh/kg (illetve 18MJ/kg) fűtőértékkel rendelkező tüzelőanyagot vásároljunk. Törekedjünk arra, hogy szabványnak megfelelő, minősítéssel ellátott brikettet vásároljunk. Ez garancia az áru fűtőértékére, hamutartalmára illetve „tisztaságára” is.

Fapellet: hasonló kritériumokat kell figyelembe vennünk, mint a fabrikett vásárlása esetén. Ebben segítségünkre lehetnek a különböző minőségi szabványok – DIN Plus, ENplus-A1, ÖNORM –, melyek garantálják a pellet minőségét. Vásárláskor tehát próbáljuk a szabvánnyal rendelkező termékeket választani. Mivel mind a brikett, mind a pellet magas hőértékkel rendelkezik, vásárlás előtt győződjünk meg arról, hogy az otthonunk fűtésére szolgáló tüzelőberendezés bírni fogja-e az ilyen jellegű hőterhelést! Kaphatóak kifejezetten pellet tüzelésre optimalizált kazánok és kandallók is.

Ami tilos!

Kezeletlen fa és papír kivételével tilos bármilyen hulladék elégetése, beleértve az alábbiakat is:

- festett, lakkozott, tehát úgynevezett „kezelt” fa
- rétegelt lemez, bútorlap
- építési fahulladék
- színes, „fényes” papírhulladék

A tisztának látszó fafelületek is lehetnek különböző fakonzerváló anyagokkal kezelve. A színes, nyomtatott újságok még begyűjtáshoz sem megfelelőek.

Az előbb említett anyagok elégetésekor a ben-nük található, vagy kezelés következtében felhordott, különböző mérgező vegyületek a levegőbe és a hamuba kerülnek, ezáltal szennyezve a környezetet, közvetlenül károsítva az egészségünket. Ezen túl, a nem rendeltetés-szerű használat miatt a készülék garanciáját is elveszíthetjük.

Környezet-egészségügyi hatások

A tökéletlen égés, illetve a nem megfelelő tüzelőanyag használatának következményei a magas kisméretű részecske (Particulate Matter: PM10, PM2,5) valamint károsanyag-kibocsátás (szén-monoxid, nitrogén-oxid, nitrogén-dioxid, egyéb az egészségre veszélyes anyagok). Ennek okai a következők lehetnek:

- nem megfelelő minőségű tüzelőanyag: nedves fa, hulladékok, különböző anyagokkal kezelt, például lakozott, vagy préselt faanyag
- megfelelő mennyiségű oxigén (levegő) hiánya
- elégtelen füstelvezetés, a kémény valamilyen hibája, dugulása
- elöregedett, karbantartás nélkül üzemelő készülékek

A környezetet és az emberi szervezetet a nem megfelelő égés következményeként a levegőbe kibocsátott szennyezőanyagok károsítják. Különösen igaz ez a kis mennyiségben kikerülő, azonban nagyon veszélyes dioxinokra és furánokra (a környezetben tartósan megmaradó, szerves szennyező anyagokra, az úgynevezett POP-okra (Persistent Organic Pollutants), valamint a policiklikus aromás szénhidrogén (PAH: Poliaromatic Hydrocarbons) vegyületek, mint például a benz(a)pirén kibocsátására. A problémát tovább fokozza, hogy ezek a környezetben hosszú ideig, akár évtizedekig megmaradó anyagok az előbb említett kisméretű részecskékre rátapadnak és ezáltal egyrészt a légzés, másrészt pedig a táplálkozás során bejutnak a szervezetbe, ahol felhalmozódnak, nem ürülnek ki.

Orvosi kutatások bebizonyították, hogy a kisméretű részecskék – és az ezekre rátapadt vegyületek – rendkívül ártalmasak az egészségünkre. Méretüknél fogva (10 mikrométer alattiak) könnyen eljutnak a tüdő legkisebb

részeibe is és ott közvetlenül, vagy a véráram útján eljutva egyéb szervekben fejtik ki negatív hatásukat. A kisméretű részecskék az egészségügyi kutatások szerint bizonyos esetekben akár génmutációt is kiválthatnak, illetve rákkeltő hatásúak, károsítják az ideg-, hormon- és immunrendszert, illetve várandós nők esetében növelhetik a koraszülés kockázatát.

A kisméretű részecskeszennyezés különösen káros hatással van a csecsemőkre és a kisgyermekre, akiknél emiatt különböző légúti betegségek alakulhatnak ki (pl: asztma).

Az idősebb korosztályra is kockázatos a szennyezett levegő. Emeli a szívinfarktus, az agyvérzés és egyéb idegrendszeri megbetegedések esélyét. Azokon a településeken, illetve térségekben, ahol hosszú távon magas a szennyezettség, akár duplájára nőhet az infarktus és az agyvérzés kockázata.

Otthonunk megfelelő hőmérséklete

Az egészségügyi kutatások eredményeképp ismert, hogy a túlfűtött lakás hátrányos egyrészt egészségünkre, másrészt pedig pénztárcánkra. Orvosi szempontok alapján a lakótér 20-22 Celsius-fokos hőmérséklete az ideális, míg alváshoz a 18-19 Celsius-fokot javasolják a szakemberek. A magas belső hőmérséklet csökkenti a levegő páratartalmát, ez pedig a nyálkahártyák kiszáradásához vezet.

Így védtelenebbé, gyengébbé válunk a kórokozók szemben. Ennek következménye lehet a torokkaparás, torokfájás és a különböző légúti megbetegedések megjelenése.

<http://futsokosan.kormany.hu/index>

Labdarúgás

Az ötödik fordulóban elmaradt Balatonberény – Öreglak meccs lejátszásával befejeződtek a bajnokság őszi küzdelmei. Felnőtt csapatunk huszonhárom megszerzett ponttal az előkelő negyedik helyről várhatja a tavaszi folytatást, míg az ifisták a kilencedik helyen „telelnek”.

Megyei II. osztályú bajnokság

5. forduló:

Balatonberény - Öreglak 3:2 (1:2)

Gólszerzőink: Karancz Kristóf, Vörös Balázs, Gazda Gábor

U21: Balatonberény - Öreglak 2:1 (1:0)

Gólszerzőnk: Horváth Károly (2)

Horváth Péter

Szilveszteri retro party

Művelődési Ház, Balatonberény
2014. december 31. 20.00

a zenét és a hangulatot garantálja:

Németh Miki

a Helikon Rádió műsorvezetője és balatoni retro
bulihajó egyik vezető dj-je

welcome drink: velencei koktél

éjfélkor 1 pohár pezsgő. 2 pár virsli

tombola értékes díjakkal

büfé (italok, szendvics, rágesa)

belépőjegy: 3000 ft

Szervező: Balatonberényért Egyesület

Jegyek kaphatók:

Barjákné Martin Juditnál (308/559-1389)

ifj Horváth Lászlónál (30/552-3397)

Tikos László Gábornál (70/459-4248)

Varga Zsoltnál (30/469-7897)

